

Република Србија
Министарство правде
Управа за извршење кривичних санкција
Окружни затвор у Прокупљу
Број: 04-679/2025-3
Датум: 20.06.2025.
ПРОКУПЉЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Београд

Примљено: 24.06.25			
О.јед.сек.м.о.	Број пр.сл.		Пр.
41	10	25	17022

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Делиградска 16
БЕОГРАД

Предмет: 411-10/25, дел.бр.12010 од 05.05.2025.године

Окружни затвор у Прокупљу је дана 08.05.2025.године примио Ваш извештај о реализованој посети 6.марта Окружном затвору у Прокупљу под горњим бројем.

У извештају су наведене следеће препоруке:

1. ОЗ Прокупље ће утврдити капацитет спаваоница затвореног одељења у складу са стандардима предвиђеном животном простору затвореника и на основу тога избацити из спаваоница вишак лежајева.
2. У ОЗ Прокупље искључивање осуђеника из редовног режима издржавања казне ће се обављати на основу одговарајуће одлуке донете у предвиђеној законској процедури.
3. ОЗ Прокупље унапредиће индивидуални третмански рад са осуђеним лицима разврстаним у затвореном одељењу, тако што ће службеници третмана бити чешће непосредно присутни, како би обављали планске активности и тематске разговоре са осуђенима у вези са постављеним индивидуалним циљевима ради крајње оцене успешности реализације постављеног индивидуалног циља, односно предузимали активности усмерене ка остваривању индивидуалног програма поступања према осуђеном, без обзира да ли је осуђени поднео молбу за разговор или не.
4. ОЗ Прокупље ће обезбедити услове за радно ангажовање осуђених лица разврстаних у затворено одељење
5. ОЗ Прокупље ће осуђеним лицима разврстаним у затворено одељење омогућити да изван затворених просторија, на свежем ваздуху проведу најмање два часа дневно.
6. ОЗ Прокупље ће осуђеним лицима разврстаним у затворено одељење омогућити да се у слободно време укључе у сврсисходне активности, као што су спортске и културне активности, секције и курсеви.

Након наведене посете Окружни затвор у Прокупљу је предузео следеће мере и благовремено Вас о томе обавештавамо достављајући Вам у прилогу следећа изјашњења.

Прилози:

- Изјашњење реализатора третмана бр.021-679/2025-1 од 20.06.2025.године,
- Изјашњење заменика начелника Службе за обезбеђење бр.021-679/2025-2 од 20.06.2025.године,

Обрадио :Начелник Службе за опште послове

УПРАВНИК

Доставити:

- Заштитнику грађана
- архиви

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

Управа за извршење кривичних санкција

Окружни затвор Прокупље

Број : 024-679/2025-1

Датум: 20.06. 2025. године

ПРОКУПЉЕ

УПРАВНИК ОКРУЖНОГ ЗАТВОРА У ПРОКУПЉУ

Предмет: Изјашњење на извештај-препоруке Националног механизма за
превенцију тортуре о посети Окружном затвору у Прокупљу

2.

ПРЕПОРУКА

ОЗ Прокупље искључивање осуђеника из редовног режима издржавања казне ће се обављати на основу одговарајуће одлуке донете у предвиђеној законској процедури.

У ОЗ у Прокупљу доминантан број осуђених лица разврстан је у затворено одељење. Ово је пре свега условљено утврђеним високим степеном ризика, новим кривичним поступцима и новим казнама на извршењу, по којима се осуђени неретко упућују у друге установе. У затвореном одељењу у складу са архитектонским решењима за смештај ових лица имамо на располагању 6 соба различитих квадратура и капацитета. Примена смештаја под појачан надзор се не примењује, и приликом смештаја осуђених у неку од ових шест просторија које имамо на располагању води се брижљива оцена превасходно о безбедносном аспект, али и потребама осуђених да ли би да бораве у смештају са већим или мањим бројем људи.

3.

ПРЕПОРУКА

ОЗ Прокупље унапредиће индивидуални третмански рад са осуђеним лицима разврстаним у затворено одељење, тако што ће службеници третмана бити чешће непосредно присутни, како би обављали планске активности и тематске разговоре са осуђенима у вези постављеним индивидуалним циљевима ради крајње оцене успешности реализације постављеног индивидуалног циља, односно предузимали активности усмерене ка остваривању индивидуалног програма поступања према осуђеном, без обзира да ли је осуђени поднео молбу за разговор или не.

Сходно датој препоруци, реализатори третмана су увели праксу чешћег и континуираног обилазак лица лишених слободе у затвореном одељењу,

како би им били непосредно доступни. Настављен је непосредни саветодавни индивидуални третман, који је првенствено усмерен ка позитивном утицају на осуђеног, као и на адекватном праћењу и оцени утврђених индивидуалних циљева. Лица из затвореног одељења позивају се по основу захтева за разговор које пријављају ујутру дежурном раднику Службе за обезбеђење, као и на основу плана реализатора третмана, а у циљу континуираног праћења.

У 2025. години од стране службеника третмана за осуђена лица из затвореног одељења одржан је: посета свештеника цркве Св. Прокопије из Прокупља, којом приликом је одржано предавање поводом предстојећих Божићних празника. У фебруару месецу организована је едукативна радионица на тему инфективних болести (хепатитис Б, Ц и сида). У марту месецу организован је турнир у Пикаду. Поводом Ускршњих празника за ову категорију лица лишених слободе организован је обилазак свештеника којом приликом је одржана едукација о Ускрсу као једном од најзначајних празника у Хришћанству. Осуђена лица из затвореног одељења имала су прилику да учествују у турниру у бацању тројки. Од краја маја месеца 2025. године, за лица из затвореног одељења службеници третмана једном недељно у планираним терминима држе едукативну радионицу на тему «Вештина владања собом-асертивно понашање».

4.

ОЗ Прокупље ће обезбедити услове за радно ангажовање осуђених лица разврстаних у затворено одељење

Ценећи дату препоруку стручне службе Окружног затвора у Прокупљу предузеле су мере из своје надлежности ради измене правилника о систематизацији радних места осуђених лица, како би се узимајући у обзир архитектонско решење затвореног одељења сагледале могућности да бар један број осуђених из популације затвореног одељења буде радно ангажован.

6.

ОЗ Прокупље ће осуђеним лицима разврстаним у затворено одељење омогућити да се у слободно време укључе у сврсисходне активности, као што су спортске активности, секције, курсеви.

Поред организованих спортских, едукативних и културних активности, уведена је пракса да осуђеним лицима из затвореног одељења, за време боравка на свежем ваздуху поред комбиноване справе за вежбање, свакодневно буду на располагању сто за стони тенис и кошаркашка лопта.

18.06.2025. године

Реализатори третмана:

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
Управа за извршење кривичних санкција
Окружни затвор Прокупље
Бр. 04-679/2025-2
Дана: 20.05.2025. године
ПРОКУПЉЕ

УПРАВНИКУ ОКРУЖНОГ ЗАТВОРА У ПРОКУПЉУ

ПРЕДМЕТ: Изјашњење, веза-акт заштитника грађана бр.411-10/25
дел.бр.1210 од 05.05.2025. год.

2.2 ТРЕТМАН У ЗАТВОРЕНОМ ОДЕЉЕЊУ

Највећи број осуђеник лица разврстан је у затворено одељење завода – њих 27 и они су распоређени у 7 спаваоница. Материјални услови у спаваоницама су задовољавајући. Довољно су простране, осветљене и проветрене, са довољним бројем лежајева и ормарића за одлагање личних ствари. У њима се налазе столови са клупама и телевизори. Свака спаваоница има свој тоалет са тушем. Међутим ако се узме у обзир број лежајева који се налазе у спаваоницама, димензије скоро свих нису у складу са важећим стандардима. Ово се посебно односи на спаваонице у којима је смештено по двоје лица, површине око $9m^2$ рачунајући и зидом одвојени мокри чвор површине око $1m^2$, а у њима се налази 4 лежајев. Иако у тренутку посете тима НПМ нису сви лежајеви били попуњени, када би се попунили капацитети, спаваонице не би испуњавале минималне стандарде за лични простор који је законом и стандардима предвиђен за лица лишена слободе. Поред тога, лежајеви који у овом смислу представљају вишак, беспотребно заузимају простор у спаваоницама.

1. УТВРЂЕНО

У спаваоницама затвореног одељења ОЗ Прокупље, када су сви лежајеви попуњени у спаваоницама, није обезбеђен минимални животни простор по затворенику, а вишак лежајева заузима простор.

ПРЕПОРУКА

ОЗ Прокупље ће утврдити капацитет спаваоница затвореног одељења у складу са стандардима предвиђеном животном простору затвореника и на основу тога избацити из спаваоница вишак лежајева.

ПРИМЕЊЕНЕ МЕРЕ:

Поступајући по препоруци заштитника грађана од 05.05.2025.године, просторије на спрату у којима су смештена по 2 осуђена лица а у којима има вишак празних кревета су следећих димензија: ширина 2,30m, дужина 4,50m, висина 3,20m. Односно: квадратуре $10,35m^2$ и кубатуре $33,12m^3$.

Из наведених спаваоница у којима су смештена по 2 осуђена лица избачени су лежајеви који су представљали вишак, како не би беспотребно заузимали простор.

Када осуђени нису радно ангажовани, боравак на свежем ваздуху још је важнији за смањивање тензија и њихово физичко и ментално здравље. Готово сва осуђена лица су изјавила да боравак на свежем ваздуху траје сат времена дневно, од чега већи део времена протекне у реду за коришћење говорнице. Како истичу само један говорница је у функцији, а друга је покварена више од месец дана. Поједини су истакли да им је тих сат времена на свежем ваздуху довољно јер им ионако нису доступне било какве активности. Ако се има у виду дужина боравка на свежем ваздуху и одсуство радног ангажовања, онда је јасно да осуђеници који немају дневни боравак проводе више од 22 сата затворени у својим спаваоницама.

Могућност боравка на свежем ваздуху је важно за ментално и физичко здравље затвореника, с обзиром на то да многи од њих већину сво времена проводе у затвореном простору са ограниченим приступом природном светлу и свежем ваздуху. Боравак на отвореном би требало да им пружи прилику за вежбање, опуштање, као и приступ свежем ваздуху и сунчевој светлости. Током времена које проведу напољу такође могу остварити међусобну интеракцију.

У пракси, ново приступа простору на отвореном може се значајно разликовати између различитих категорија затвореника и оних смештених у различитим павиљонима затвора. До овога некада долази и до различите доступности одговарајућих простора у различитим делова затвора (нпр. одређена крила могу имати мања дворишта или уопште немати двориште). Разлике се такође могу оправдати из дисциплинских или безбедносних разлога. Међутим имајући у виду значај који има за здравље затвореника, Завод би морао да предузме мере како би свим затвореницима обезбедио довољно времена на отвореном.

5. УТВРЂЕНО

У ОЗ Прокупље осуђеним лицима разврстаним у затворено одељење није омогућено довољно времена за боравак на свежем ваздуху.

ПРЕПОРУКА

ОЗ Прокупље ће осуђеним лицима разврстаним у затворено одељење омогућити да изван затворених просторија, на свежем ваздуху проведу најмање два часа дневно.

ПРИМЕЋЕНЕ МЕРЕ:

Поступајући по препоруци заштитника грађана од 05.05.2025. године, осуђеним лицима разврстаним у затвореном одељењу омогућен је боравак на свежем ваздуху у трајању од најмање 2 сата дневно, изузетно у зависности од метеоролошких прилика на њиховој иницијативи и њиховој потреби, осуђеним лицима се излази у сусрет и омогућава им се да боравак на свежем ваздуху траје краће. Једна говорница на шеталишту у одређеном периоду није била у исправном стању, али је у најкраћем периоду од стране оператера ОРИОНА отклоњен квар, тако да је сада и друга говорница у функцији.

Како је посета НПМ обављена током Рамазанског поста, поједина осуђена лица муслиманске вероисповести су истакла да им није могуће да посте, односно да време поделе obroка није усклађено са постом. С обзиром да за ово питање није било целисходно чекати на сачињавање и достављање извештаја о посети са препорукама, оно је усмено пренето руководиоцу установе и НПМ је добио уверавања да ће наведено бити ургентно решено реорганизацијом поделе obroка.

НПМ да од ОЗ Прокупље добије информацију да ли је лицима која то желе омогућено да посте током месеца Рамазана.

Овим путем Вас обавештавамо да се лицима муслиманске вероисповести дели храна у складу са јеловником прописаним за исхрану лица муслиманске вероисповести. Сва храна предвиђених obroка: доручак, ручак и вечера се у време рамазана деле приликом поделе вечере сва три obroка уједно, стим што се прибор за поделу obroка не преузима у току ноћи, већ се исти преузима наредног дана у јутарњим часовима како би се максимално испоштовао режим исхране лицима муслиманске вероисповести за време трајања Рамазана.

Заменик начелника Сл.за обезбеђење
Млађи заповедник